

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Manex Agirre Arriolabengoa

*Aramaio, Araba
(1982)*

Aurkibidea

Biografia

Manex Donostian jaio zen 1982ko martxoaren 19an, baina Aramaion bizi izan da betidanik. Aramaiokoa du ama eta Alegiakoa aita, eta bi senidetan zaharrena da. Euskal Filologia ikasketak egin zituen eta Euskara teknikari moduan dihardu lanean gaur egun, Zuiako kuadrillan. Bertsolaria ere bada Manex, eta bertso eskolako irakasle moduan ere badabil. Aramaioko beste bertsolari batekin batera elkarrizketatu genuen, Andere Arriolabengoarekin. Biak dira koadrila berekoak, biak guraso, eta euren ofizioei, eguneroko martxari, hizkuntza kontuei, koadrilari eta bertsolaritzari buruz hitz egin ziguten, beste hainbat konturen artean.

Zintak

ARA-133

- **Proiektua:** Gazte gara gazte
- **Elkarrizketatzailea(k):** Errazkin, Aitor
- **Data:** 2014-10-08
- **Iraupena:** 96 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Errazkin, Aitor

Pasarteak

1. Kuadrillan, gehien-gehienetan, euskaraz

- **Erref:** ARA-133/004
- **Iraupena:** 0:02:13. **Hasi:** 00:13:47. **Bukatu:** 00:16:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

<p>Andere eta Manexen kuadrillan gai guztiei buruz egiten da euskaraz. Gaztelerarako joera pertsona jakinek dute, izatekotan, baina hizketagaiak ez dira, normalean, hizkuntza batean edo bestean aritzeko motibo izaten.</p>

2. Buatxabal!

- **Erref:** ARA-133/006
- **Iraupena:** 0:01:02. **Hasi:** 00:17:00. **Bukatu:** 00:18:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Lexikoa
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

<p>Esamolde dezente gazteleraz esateko joera dute kuadrillan, eta hori oso hedatuta dagoen joera dela uste dute, ahozko jardunari estuki lotua dagoena, gainera.</p>

3. "Ziriñe", "artaburua", "zapaburua"

- **Erref:** ARA-133/007
- **Iraupena:** 0:02:21. **Hasi:** 00:18:02. **Bukatu:** 00:20:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Lexikoa

Laburpena:

Irainak esateko garaian, esamoldeekin bezalaxe, oso barneratuak dituzte gaztelerazko hitzak, baina euskarazko zenbait irain ere natural asko erabiltzen dituzte Manexek eta Anderek.

4. mutiko "zaperue" eta neskatilla "puxikie"

- **Erref:** ARA-133/008
- **Iraupena:** 0:01:21. **Hasi:** 00:20:23. **Bukatu:** 00:21:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Lexikoa

Laburpena:

Irain kontuei tiraka hasi eta Manexek gogora ekarri "mutiko zipperue", aitonak esan ohi zuena. "Neskatilla puxikie" ere entzuna du hor nonbait, eta bota bezain laster, Anderek esan du berari ere ezaguna ziola. Hala ere, galtze bidean ikusten dituzte halako irainak.

5. Gurasoen kezka hizkuntzaren transmisioarekin

- **Erref:** ARA-133/009
- **Iraupena:** 0:01:22. **Hasi:** 00:21:44. **Bukatu:** 00:23:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Lexikoa

Laburpena:

Manexek galdetu izan dio amari ea eurek zein irain eta molde hortako hitz erabiltzen zituzten, bai eta amak gustura asko erantzun ere, euskarazko hainbat hitz galtzen ari direla ikusita.

6. Txisteak gazteleraz edo gipuzkeraz

- **Erref:** ARA-133/010
- **Iraupena:** 0:03:36. **Hasi:** 00:23:06. **Bukatu:** 00:26:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Euren inguruan, eta adinkideei dagokienean, beti ere, txisteak gazteleraz kontatzeko ohitura dago. Besteen barrea probokatzeko gipuzkera imitatze joera aipatzen dute. Eta txiste eta euskalkien jiran, anekdota bana kontatzen dute Manexek eta Anderek.

7. Inguruko herrietako hizkera txantxarako gai

- **Erref:** ARA-133/011
- **Iraupena:** 0:03:17. **Hasi:** 00:26:42. **Bukatu:** 00:29:59
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak

Laburpena:

Otxandioarren "jun-jun", Arratsatekoen "kabiru", oñatiarren "fan" eta bergararren azentua aipatzen dituzte, besteak beste, eurentzat kurioso eta irrigarri diren kontuen artean.

8. Irrati eta telebista saioetako hizkera

- **Erref:** ARA-133/012
- **Iraupena:** 0:02:45. **Hasi:** 00:29:59. **Bukatu:** 00:32:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Kultura » Aisia » Hedabideak » Telebista
- Kultura » Aisia » Hedabideak » Irratia
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

<p>Irratian esatari zenbaitengan ahalegina sumatzen dute euskara batuari nork bere euskalkiaren bitartez "bizi" gehiago emateko. Itziar Alduntzin edo Xabier Larrazabal aipatzen dituzte.</p>

9. "Dragoi Bola" marrazki bizidunetako itzulpenak

- **Erref:** ARA-133/014
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 00:33:44. **Bukatu:** 00:35:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

"Dragoi Bola" marrazki bizidunetako itzulpen lanetan Xabier Amurizak eta bestek egindako lana goraipatzen dute.

10. Manexek bere kabuz ikasi du mutilekin "hika" mintzatzen

- **Erref:** ARA-133/016
- **Iraupena:** 0:02:26. **Hasi:** 00:36:32. **Bukatu:** 00:38:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

Manexek eta ingurukoek ez zuten txikitan sekula hika molderik erabili, hori "hiztun zaharren" kontua baitzen. Gerora ikasi zuen Manexek hika mintzatzen, bere kabuz, eta gaur egun erabiltzen du tratamendu hori, baina oso gertuko jende kontatuarekin, eta gainera, mutilekin soilik (nokarik ez, beraz). Hika mintzatzeko joerarik ez dute sumatzen inguruko gazte jendearengan, ez Manexek eta ezta Anderek ere, eta galbidean doan tratamendua dela diote.

11. "Hika" mintzatzen ikasteko baldintzei eta eginahalari buruz

- **Erref:** ARA-133/017
- **Iraupena:** 0:01:31. **Hasi:** 00:38:58. **Bukatu:** 00:40:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

Manexek esanetan, zailagoa da une honetan "hika" norekin jardun topatzea, tratamenduaren beraren nondik norakoak barneratu eta praktikan jartzea baino.

12. "Hika" jarduteari buruzko zenbait kontu eta adibide

- **Erref:** ARA-133/018
- **Iraupena:** 0:03:24. **Hasi:** 00:40:29. **Bukatu:** 00:43:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

"Hika" mintzatzen hasi zenean zuzendu behar izan zituen "akatsez" ari da Manex.

13. Hitanoa eskolan

- **Erref:** ARA-133/020
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:45:03. **Bukatu:** 00:47:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

Hitanoaren transmisioa eskolatik bideratzea nola ikusiko luketen galdetuta, Aramoio bertako hizkera eta formak erakutsiko lituzkeen figura topatzeko zailtasuna aipatzen dute. Hala ere, hurrengo belaunaldiei transmititzekotan, bide bakarra hori dela diote.

14. hizkuntzen arteko "gatazka" modu "naturalean" bizi

- **Erref:** ARA-133/025
- **Iraupena:** 0:03:38. **Hasi:** 00:53:03. **Bukatu:** 00:56:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Euskara teknikari da Manex, eta bere beharrean gazteleraz izaten dira atsedean uneak, jendeak euskaraz jakinagatik ere. Halakoetan sortzen diren egoerei buruz dihardu.

15. Herriko parkeko giroa euskalduntzen saiatzen

- **Erref:** ARA-133/026
- **Iraupena:** 0:02:30. **Hasi:** 00:56:41. **Bukatu:** 00:59:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

<p>Euskaraz jakin eta gazteleraz egiteko hautua egiten edo joera duen jendeari euskaraz egitea zaila egiten zaio, baina horretan saiatzen da batzuetan Andere, eta egoera bortxatzen ari den sententzia izaten du.</p>

16. Euskara-gaztelera "gatazkak"

- **Erref:** ARA-133/027
- **Iraupena:** 0:02:51. **Hasi:** 00:59:11. **Bukatu:** 01:02:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Hizkuntza "gatazkak" ematen direnetan, joera ote dugu hiztunok hurkoaren larruan jartzeko?

17. Hizkuntza gatazken gaineko kezka gizartean

- **Erref:** ARA-133/028
- **Iraupena:** 0:04:27. **Hasi:** 01:02:02. **Bukatu:** 01:06:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Aspaldikoak dira hizkuntza ezberdinetan mintzatzen diren hiztunen arteko gatazkak Euskal Herrian; zenbaten kezka da, ordea? Gaiari buruzko zenbait hausnarketa, eta gizartearen gehiengoak aferari buruz dituen irudi "sinple", "orokortu" eta "okerrak".

18. Bertsolaritza, gazteak, hizkuntza eta aisia erdal guneetan

- **Erref:** ARA-133/030
- **Iraupena:** 0:04:20. **Hasi:** 01:07:09. **Bukatu:** 01:11:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Aisia
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Bertso eskolek balio erantsi handia dute erdal guneetan: bertsotan ezin dela egin, euskaraz ez bada.

19. Bertsotan hastea Araba ezagutzeko modua izan zen

- **Erref:** ARA-133/032
- **Iraupena:** 0:03:04. **Hasi:** 01:11:56. **Bukatu:** 01:15:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

15 urte inguru zituztela hasi ziren bertso eskolan Andere eta Manex, Oihane

Perea bertsolaria irakasle zutela, eta bertsogintzak Araba ezagutzeko aukera eman zien lehenik, eta Euskal Herria ezagutzekoa gero.

20. Bertsolari izan gabe bizi ahalko ez zenukeena

- **Erref:** ARA-133/033
- **Iraupena:** 0:02:54. **Hasi:** 01:15:00. **Bukatu:** 01:17:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Argi dute biek, bertsolari izan ez balira, ezagutzeko parada izan duten hainbat errealitate berri ez luketela izango; ez behintzat, lehenengo pertsonan.

21. Euskalkien inguruko mitoak

- **Erref:** ARA-133/035
- **Iraupena:** 0:03:10. **Hasi:** 01:18:10. **Bukatu:** 01:21:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Euskalkiagatik elkar ulertu ezinik sekula ibili ote diren galdetuta, kasuren bat edo beste gerta litekeela diote, baina bi aldeetatik borondatea jarritz gero, arazorik ez duela zertan izan, diote. Umoretik amaitu dute hari muturrari tiraka, bizkaitar eta giputzen arteko kontuekin irriz.

22. Hizkerak eta joerak komunikabideetan

- **Erref:** ARA-133/037
- **Iraupena:** 0:02:35. **Hasi:** 01:21:57. **Bukatu:** 01:24:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Kultura » Aisia » Hedabideak » Telebista
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

<p>Manexen iritziz, telebistako informatiboetako esatariek etxean jasotako hizkeraren printzez hornitu beharko lukete beren jarduna, hizketa apur bat biziagotzeko. Bestalde, zentzugabea deritzo batuaren aldekoen eta euskalkien aldekoen artean egun ematen den hainbat hika-mikari, eta euskalki jakin baten jabe ez den euskaldun gero eta gehiago dela gogorarazten du. Aitortzen du, bestalde, berak ahaleginak sumatu dituela azken urtetan, telebistako hizkera biziagotzeko dagokionean.</p>

23. Granadako Alpujarrako emakumea eta Gasteizko medikua

- **Erref:** ARA-133/040
- **Iraupena:** 0:04:09. **Hasi:** 01:28:07. **Bukatu:** 01:32:16

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Aisia » Oporrak
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Hizkuntza kontuei eta hauen bueltan sortzen diren gatazkatxoei buruz etxean hitz egiten duten galdetu, eta baietz diote. Anderek oporretan gertatutako kasua kontatzen du. Manexek, ildo beretik, euren duela hogeitau urte baino gehiago medikuarekin gertatutakoa.

24. Osakidetzako langilearena

- **Erref:** ARA-133/041
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 01:32:16. **Bukatu:** 01:34:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak

Laburpena:

LABek oposaketetan Hizkuntza Eskakizuna zergatik bultzatzen duen ulertzen ez zuen osakidetzako langilearena kontatzen du.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-01-26

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkarte
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com